

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto V

Celje, dne 9. februarja 1934

Štev. 3

Bi sadili?

To je vprašanje, glede katerega pač moramo biti popolnoma na jasnem že sedaj, še preden pričnemo s spomladanskimi deli v hmeljskih nasadih. Sicer razvoj cen v zadnji sezoni že sam na sebi ni bil tak, da bi preveč zapeljeval k povečanju hmeljskih nasadov, četudi v kljub stalnemu padanju cena za hmelj tudi sedaj še ni slaba. Toda hmelj ni kakor pšenica ali krompir, ki ostane na njivi le eno leto, potem pa je njiva zopet prazna. Hmeljski nasad traja dolga leta, pa je zato treba dobro premisliti, preden spremeniš njivo v hmeljišče, ker saditi in zopet krčiti hmeljišče se pač nikomur ne izplača.

Glavni činitelj, ki odloča o dobrih in slabih cenah hmelja, je brez dvoma višina svetovne produkcije v primeri s svetovno porabo. In ta činitelj nam ne obeta nič dobrega. Hmeljarji žal med seboj niso edini, in kadar je nadprodukcija hmelja ter cena na psu, počasi krčijo nasade, ko pa radi zmanjšanih nasadov nadprodukcija preneha in se cene popravijo, pa že zopet sadijo in kmalu povzročijo novo nadprodukcijo s slabimi cenami. To je pač večni greh hmeljarjev, ki tepe prav tako vsakega poedinca kakor tudi vse skupaj.

Tako smo tudi sedaj po tistih dobrih letih vse do leta 1932 počasi krčili nasade. Najprej smo pričeli pri nas in zlasti v Vojvodini temeljito pomeli, potem na Poljskem, v Nemčiji, na Češkoslovaškem itd. V Romuniji so obsežni nasadi okoli Schässburga, Keisda, Mediaša itd. skoro popolnoma izginili in tamkajšnje hmeljarstvo komaj še pride v poštev. Tako smo končno srečno zopet precej uravnovesili produkcijo s porabo in cene so se zopet popravile. Sedaj pa je bila pokora, kakor je bila huda, takoj zopet pozabljena. V

letu 1933 se je že pričelo zopet saditi in pridelek že ni bil več sorazmerno z manjšo porabo manjši, temveč so nekateri okoliši pridelali celo že zopet več hmelja kakor prejšnje leto. Stari greh se zopet ponavlja in nadprodukcija že zopet trka na vrata.

V letu 1933 o nadaljnem krčenju nasadov — lahko mirno trdimo — ni bilo nikjer več govora, pač pa so povsod že rasla zopet nova hmeljišča iz zemlje kakor gobe po dežju, ponekod več, drugod zopet manj. Neposredni povod novemu širjenju hmeljskih nasadov so bile pač cene hmelju, ki so se h koncu leta 1932 stalno dvigale in vzbudile v hmeljarjih varljivo nado, da bo zopet napočil čas dobre konjunktore. Res smo dobili z ukinitvijo prohibicije v Ameriki novega konsumenta hmelja, na katerega smo vsi zidali, četudi mnogo preveč, kar je najbolje pokazalo gibanje cen v preteklem letu. Toda zavedati se moramo, da je vprav Amerika sama takoj silno razširila površino hmeljskih nasadov, zlasti v Kaliforniji pa tudi v Washingtonu in Oregonu, skupno skoro za 1000 ha. Tako je že lani poplavila Amerika svoja tržišča z lastnim pridelkom in precej svojega hmelja že tudi izvažala, zlasti v Anglijo, ter radi izredno nizke cene že tudi resno konkurirala žlahtnemu hmelju ter mu tlačila ceno.

Kakor iz navedenega sledi, je torej domneva, da nadprodukcija hmelja s slabimi cenami in vsemi drugimi težkimi posledicami že zopet trka na vrata, žal le preveč utemeljena. Pri tem pa še konsum piva razen v Angliji še vedno povsod in stalno nazaduje. Le kaka višja sila bi mogla obrniti razvoj položaja začasno še v hmeljarjev prid, toda to je dandanes vedno manj verjetno. In kdor vse to vsaj površno premožgá, bo pač lahko sam našel odgovor na vprašanje, ali bi še sadil in širil nasade ali ne.

J. Barth & sin:

O hmelju 1932/33

(Dalje.)

Prizadevanje vlade za izboljšanje belgijskega hmeljarstva zasluži polno priznanje.

Površina nasadov se je v letu 1933 povečala v Alostu za kakih 10–20 ha in v Poperinghe za 75 ha.

Cena je pričela s 400 bfs, notirala sredi aprila 1933 že 715–780 bfs in konec maja celo 1400 bfs (16, 29, 32, 57 Din) za kilogram.

Uvoz in izvoz hmelja v odnosno iz Belgije:

	uvoz	izvoz
1930	32.530 stofov	1.680 stofov
1931	39.468 stofov	1.206 stofov
1932	22.468 stofov	1.731 stofov

V Angliji je v začetku razvoja trpela rastlina mnogo radi raznih škodljivcev, pozneje pa radi peronospor, katero pa so uspešno zatirali. Kakor v Nemčiji je tudi v Angliji potrebno redno škropljenje zoper peronosporo, kar zelo poveča pridelovalne stroške. Ugodno vreme zlasti v avgustu in septembru je pripomoglo, da je bil pridelek glede kakovosti in množine najboljši tekem zadnjih sedem let.

Glede kakovosti je bilo 70% pridelka prima, 20% srednjega in 10% slabega.

Najboljše blago sta imela Kent in Worcester. Prejšnja kontrola hmelja, ki je pač skrbela za dobre cene, ni pa prilagodila površine nasadov zdravi potrebi, je povzročila silno nadprodukcijo in pozneje seveda neobhodno potrebno skrčenje nasadov. Z 9706 ha v letu 1929 se je površina nasadov skrčila na 6689 ha v letu 1932. Pridelovalni stroški znašajo L 200 (49.400 Din) za 1 ha, dočim pri žitu le L 30 (7410 Din) tako, da je radi zmanjšane površine nasadov možnost zaslužka v hmeljskih okoliših zelo padla.

Dne 6. septembra 1932 je stopila v veljavo »Hops Marketing Scheme«, o kateri se je vse premalo posvetovalo, vendar pa je zanjo glasovalo 93% hmeljarjev. Registrirani angleški hmeljarji smejo prodajati svoj pridelek le potom hmeljske vnovčevalnice (Hops Marketing Board), ki ves hmelj do določenega časa prevzame, standardizira, prepira, prodaja in razpošlje. Po kakovosti dobavljenega hmelja se po kritju stroškov izkupiček razdeli. Hops Marketing Board daje predujme, pa tudi lahko zahteva doplačila in določa denarne kazni. Med različnimi »Marketing Schemes«, ki se še pripravljajo za krompir, svinjino, mleko in jajca, je za hmelj najprej stopila v veljavo. Številne pomanjkljivosti se bodo v tekočem letu odpravile z

oddatnimi predpisi. Predvsem se namerava določiti v vsaki sezoni dobavno količino, ki se bo izračunala iz povprečnega pridelka poedincev tekem zadnjih pet let in ki naj bi znašala največ 25 ter najmanj 10 stofov na 1 ha celokupne površine nasadov v letu 1932. Za l. 1933 naj bi vsak hmeljar dobil 100% temeljne količine kot dobavno količino.

Sedanja uvozna carina L 4 za 1 cwt (19 Din za 1 kg) je podaljšana do 16. avgusta 1937.

Hops Marketing Board je priporočal 1100 angleškemu hmeljarjem, naj površine nasadov iz leta 1932 nikakor ne povečajo, temveč rajši še za 10% skrčijo. Dejansko je površina nasadov v letu 1933 ostala skoro nespremenjena.

Cene za pridelek 1932 je določil Hops Marketing Board 10. oktobra 1932 z izrečno pripombo, da cen pod nobenim pogojem ne bo znižal; cena je bila določena za Ia 220–230 sh (54–57 Din za kg), za IIa 200–210 sh (49–51 Din za kg), za IIIa 170–180 sh (42–43 Din za kg) in za IVa 150 do 160 sh (37–39 Din za kg). Določitev cene po prvih vzorcih pa je vzbudila precej nejevolje in prav tako hmeljarji, ki gojijo boljše vrste, kakor Bramlings, Mathons, Fuggles, Golding Varieties, s cenami niso bili zadovoljni, ker je bila razlika med boljšimi in slabšimi vrstami premajhna.

(Dalje prihodnjč.)

Razno

Konsum piva na Poljskem radi prekomernega obdavčenja stalno pada. Dočim je znašal v letu 1931 še 1.932.000 hl, je v letu 1932 le še 1.410.000 hl in lani komaj še 1.007.000 hl.

Obseg grenčic v hmelju je zelo različen in pri tem tudi starost nasadov igra zelo važno vlogo. Na podlagi tozadevne kemične analize so strokovnjaki ugotovili, da ima pridelek dvoletnih rastlin povprečno 6-8% grenčic, triletnih 8-4%, petletnih 8-3% in šestletnih 8-6% grenčic.

ČSR je izvozila v letu 1933 le 49.957 stofov hmelja, dočim 55.849 stofov v letu 1932.

Tudi izvozne premije. Radi nemškega dumpinga z izvoznimi premijami 0-80 RM (14 Din) za kg so cene hmelju povsod močno nazadovale. Najbolj so prizadete pri tem Češkoslovaška, Jugoslavija in Poljska kot pretežno izvozne države. Na češkoslovaškem se slišijo glasovi, da se je mogoče nemškemu dumpingu izogniti le na ta način, da tudi prizadete tri države brez odlaganja uvedejo izvozne premije, in to še višje kakor Nemčija. To bi hilo seveda prav lepo, toda kdo naj te premije plača? Država? Država jih tudi v Nemčiji ne plača, temveč NHPD oziroma domače pivovarne, ki morajo kupovati hmelj dražje. To pa je v pretežno izvoznih državah žal nemogoče.

Meje hmeljskih okolišev v ČSR se bodo v zvezi z novim provenienčnim zakonom nekoliko spremenile, vendar pa bodo ostali okoliši v glavnem isti.

Vprašanja in odgovori

I.Č.v Š.: Imam nekaj hmelja, ki sem ga lansko pomlad izdatno pognojil s hlevskim gnojem, letos pa ga nameravam takoj po obrezovanju okrog sadežev z Nitrofoskalom. Ali bo tedaj še čas, koliko naj ga dam k vsakemu sadežu in ali smem upati na uspeh s tem gnojilom?

Odgovor: Za gnojenje z umetnimi gnojili je takoj po obrezovanju še čas. Če nameravate uporabiti Nitrofoskal, ga raztrosite okoli vsakega sadeža, pa ne preblizu, kakih 15 dkg, t. j. 6 zvrhanih jedilnih žlic. Uspeh gotovo ne bo izostal, ako le ne bo leto izredno suho.

A. S. v B.: Imam osem let star nasad, ki ga redno izdatno gnojim ter mi tudi dobro rodi, le da so kobule redke, grobe in pridelek ni najboljši v barvi. Kaj naj storim, da dosežem finejše kobule in lepšo ter stalnejšo barvo?

Odgovor: Preizkusite zemljo, dajte jo v analizo! Najbrž ji primanjkuje kalija, katerega rabi hmelj zelo mnogo. Če ste izdatno gnojili s hlevskim gnojem, dajte še k vsakemu sadežu takoj po obrezovanju 8 dkg, t. j. 4 zvrhane jedilne žlice kalijeve soli ali pa jo raztrosite 50 kg na 1000 sadežev široko po nasadu.

F. Z. v P.: Imam še precej hmelja letnika 1929, ki pa je še prav dobro ohranjen. Ali je kaj izgleda, da bo šel tudi ta še v denar?

Odgovor: Sedaj se trži le pridelek 1933, za starejše letnike pa sploh ni zanimanja. Zaenkrat torej ni mnogo izgleda, da bi se letnik 1929 dal tudi še vnovčiti.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: V hmeljski kupčiji traja nadalje precej mirno razpoloženje. Izdatnejšega zanimanja zaenkrat ni in tudi povpraševanja je bolj malo. Ponuja se sicer do 50 Din in nekaj čez za kg, vendar pride redko in le do manjših zaključkov, ker se producenti drže nadalje rezervirano.

Vojvodina: Kupčija je nadalje mirna in je le malo povpraševanja ter se ponuja do največ 45 Din za kg. Producenti so zelo rezervirani in so zato zaključki prav redki.

Češkoslovaška: Živahno zanimanje in povpraševanje traja v hmeljski kupčiji nepretrgoma dalje, vendar je promet razmeroma malo in so zaključki bolj redki, ker so producenti postali zopet bolj rezervirani in zahtevajo višje cene. Zaključna tendenca je zelo čvrsta in prav tako so se cene, ki so še nekoliko popustile, zopet učvrstile ter notira sedaj lanski žateški pridelek čvrsto 58–68 Din za kg. Znamkovanih je dosedaj 20.561 bal žateškega pridelka 1933 v skupni teži 25.545 stotov. Hmelj iz Uštéka in Roudnice notira 51 do 61 Din za kilogram.

Nemčija: Pri prav živahnem povpraševanju in živem zanimanju ter prav čvrsti tendenci so ostale cene v glavnem nespremenjene in notira sedaj Hallertauski hmelj 66–82 Din, gorski (Hersbruck) 63–74 Din, Spalt 77–90 Din, boljši Tettnang 87–95 Din, Württemberg 68–73 Din, Pfalz 71 Din in Baden 79 Din za kg. Največ se trži Hallertau po 71–79 Din za kg. Kupuje se prejkoslej pretežno za izvoz in le malo tudi za domače pivovarne. Tendencia za izvoz je čvrsta in stalna.

Francija: V hmeljski kupčiji je razpoloženje prav mirno, promet je neznačen, cene pa se drže in so ostale v glavnem nespremenjene.

Poljska: Tržišče je nadalje zelo mirno in je prometa prav malo. Povpraševanja je le semtertja nekaj in se ponuja po 33–43 Din za kilogram.

Belgija: Tržišče je nadalje mirno, vendar je radi kritja terminskih januarskih zaključkov zopet nekaj več povpraševanja. Lanski letnik notira Poperinghe 44–45 Din, letošnji v predprodaji za oktober in november pa 32 Din za kilogram.

Anglija: Na tržišču je tendenca nadalje mirna, toda čvrsta in prav tako tudi cene. Ker je letnik 1933 že razprodan, je bilo zadnji čas več zaključkov za letnik 1931 in starejše. Cene so čvrste in v glavnem nespremenjene ter notira lanski pridelek 68–77 Din, predlanski 54–61 Din, letnik 1931 čvrsto 9–42 Din in starejši letniki 4–13 Din za kg. Ker so pivovarne domnevale, da bo letošnjega domačega pridelka primanjkovalo, so krile svoje potrebe deloma s cenejšim ameriškim hmeljem in so zato precej krite; zato je tudi na tržišču postalo bolj mirno.

Amerika: Tržišče je nadalje izredno mirno in skoro brez prometa. Novi zaključki so kaj redki in večinoma le terminski za poznejšo dobavo, pač pa se za starejše letnike deloma še vrše dobave. Cene so še nekoliko popustile in letnik 1933 notira sedaj domače blago 27–37 Din, letnik 1932 pa 25–29 Din, letnik 1931 tudi še 20–26 Din in starejši letniki 9–14 Din za kilogram. Inozemsko blago že zacarinjeno pa lanski pridelek 91–103 Din in predlanski 68–80 Din za kg, vse le boljše blago; za slabše blago pa ni zanimanja.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za najboljše hmelj raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Tettnang)	98 Din za kg
Anglija (golding)	80 Din za kg
Češkoslovaška (žatec)	68 Din za kg
Francija (alzaški)	65 Din za kg
Jugoslavija (savinjski)	51 Din za kg
Belgija (Poperinghe)	45 Din za kg
Poljska (Lublin)	43 Din za kg
Amerika (Kalifornijski)	41 Din za kg

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splošno: Položaj je v glavnem nespremenjen, tendenca pa je zopet bolj čvrsta.

Za razvedrilo

Kdo je osel?

Tonček: »Francka, kaj misliš, ali je osel, ki vleče tamle butaro, moškega ali ženskega spola?«

Francka: »Kaj te še vedno ni srečala pamet? Osel je vendar vedno le moški.«

Tako pa že.

Mati hčerkici, ki noče v posteljo: »Skrajni čas je, da se mi spraviš v posteljo. Saj si vendar videla, da so piščeta že davno zlezla v svoje gnezdo.«

Ljubica gleda mater in pravi: »Seveda sem videla, toda s piščeti je šla spat tudi koklja.«

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Umetna gnojila, krmila, travna in deteljna semena, galico, žveplo, vsa sredstva za pokončavanje škodljivcev na drevju in hmelju, sadjarsko in vrtnarsko orodje, kmetijske stroje in vse druge kmetijske potrebščine

oddaja najceneje

Skladišče KMETIJSKE DRUŽBE

v Celju, Aškerčeva ulica

Zaloga cementa!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelj in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica števil. 10.